

Vánoce: 154. Vánoční zmatek

Vánoce

“Betlém”, Watanabe Sadao, Honolulu Museum of Art

Vánoční zmatek

Vánoce jsou často obdobím, kdy se snažíme, aby bylo všechno tak akorát. Zpíváme o radosti, která přichází na svět, čteme básničky o tom, jak se pečlivě věší punčochy u komína, a posíláme vánoční přáníčka potištěná malebnými fotografiemi rodiny s rozzářenýma očima.

Mluvíme o tom, abychom byli na seznamu těch hodných, a ne těch zlobivých, abychom se všichni chovali co nejlépe. Zdobíme své domovy až po okraj třpytivými světýlky, třpytivým pozlátkem a rodinnými památkami. Snažíme se koupit dokonalý dárek pro každého člena rodiny a balíme je do barevných papírů s mašlemi navrch.

Pořádáme vánoční večírky, zpíváme duchovní písně a vítáme ve svých domovech širokou rodinu. Pečeme výborné dobroty, o které se dělíme s přáteli, sousedy a spolupracovníky, a nešetříme ani na

štedrovečerní hostině. Pro většinu z nás je vánoční období časem, kdy se trpytíme a záříme.

Přesto jsem se během letošního adventu přistihl, že hodně přemýšlím o neuspořádanosti vánočního příběhu.

Uvažuji o těžkém údělu Marie, která dostala od Gabriela zprávu, že čeká dítě, ale není to s jejím snoubencem, přestože podle zvyklostí by si již měli slíbit sňob. Snažím se představit si, jaká je to hanba být v blízkovýchodní kultuře nemanželsky těhotná. Představa, že by se to snažila vysvětlit rodičům, natož svému nastávajícímu, by byla znervózňující. Zákon předepisoval její popravu, což Marii jistě k smrti vyděsilo.

Není pochyb o tom, že se o Marii začalo mluvit ve městě a že se stala terčem ústrků náboženských vůdců v Nazaretě. Vše nasvědčuje tomu, že Josef tuto zprávu zpočátku nepřijal dobře. Místo aby ji zabil, rozhodl se Josef Marii rozvést, čímž pravděpodobně zničil její sny o budoucnosti a její přežití zůstalo nejisté.

Marie narychlo opustila Nazaret, což bylo pravděpodobně způsobeno neuspořádanými vztahy s rodinou, přáteli a náboženskými vůdci synagogy. Odcestovala, možná sama nebo ve společnosti malé skupiny přátel či rodinných příslušníků, na cestu dlouhou asi 80 mil do Ein Karemu, západního předměstí Jeruzaléma v Judské pahorkatině.

Snad hledala bezpečné místo k rozjímání, doufala v odpovědi od Boha a v objasnění své budoucnosti a zůstala s Alžbětou a Zachariášem po většinu prvního a druhého trimestru, kdy byla svědkem narození Jana a zázračného rozvázání němého jazyka jeho otce. Maria se možná jako porodní bába své sestřenice účastnila chaotického porodu a předznamenala tak svou vlastní budoucí zkušenost.

Povzbuzená, ale stále ještě značně nejistá ohledně svého osudu, se Maria vrátila do Nazareta. Zde našla Josefa ve zcela jiném rozpoložení než před cestou. Ten, který byl připraven se s ní před jejich svatební hostinou rozvést, nyní mluví o svém vlastním snu a obnoveném odhodlání vychovat Mariino dítě jako své vlastní.

Avšak právě ve chvíli, kdy se všechny plány upevnily, obdrželi nečekané oznámení, že Josef musí odcestovat do rodného města svých předků Betléma kvůli registraci budoucího zdanění římským císařem. Maria se rozhodla zůstat po jeho boku, i když tím velmi riskovala, a vydala se se svým budoucím manželem na cestu dlouhou 90 mil do Betléma (nejspíše pěšky).

Po příjezdu do Betléma byli ponecháni, aby porodili Mariino dítě ve chlévě pro zvířata, na dosti špinavém a zapáchajícím místě. Snad proto, že v domech příbuzných bylo málo místa kvůli davům lidí, kteří se vraceli na sčítání lidu, ale spíše kvůli kulturnímu a společenskému nepohodlí rodit ve společnosti ostatních členů rodiny a vzdálených příbuzných, rozhodli se porodit Spasitele světa mezi nejskromnějšími tvory.

“Když vytékala krev a voda a Ježíš přicházel na svět, nikdo nemohl předpokládat, že obojí bude znovu vytékat při jeho ukřižování.”

Marie nebyla obklopena lékařskými odborníky, kteří by se o ni starali po celou dobu porodu, a nebyl k dispozici ani epidurál. Ve světě, kde při porodu umírá přibližně každá třetí matka, si Marie nebyla jistá, zda se dožije toho, že její dítě bude chodit, natož toho, že vyroste do dospělosti. Když krev a voda vytékaly a Ježíš přicházel na svět, nikdo nemohl předpokládat, že obojí bude znovu

vytékat při jeho ukřižování. Narození, stejně jako smrt, je chaotické.

Pastýři se později připojili ke zvířatům ve stáji. Povolání těchto pastýřů, kteří patřili k nejnižším profesím, oznamovalo, že tento král je jiný než ti, kteří se triumfálně rodí v paláci.

Přesto se na Ježíše už v jeho prvních letech díval opovržlivě jiný král. Herodes, nevládnoucí panovník, se narození tohoto dítěte obával a vydal edikt připomínající faraonův: všechny děti mužského pohlaví ve věku dvou let a mladší měly být zabity. To byla ale hrozná krvavá lázeň.

Na útěku do Egypta a v nejistotě ohledně své budoucnosti se Marie a Josef snažili ochránit malé dítě, které jim bylo svěřeno do péče Bohem. Podle tradice strávili více než šest měsíců v ponuré jeskyni stovky kilometrů od Herodových spárů až do královy smrti. Pak se vrátili do Nazareta, snad aby konečně čelili svým vnitřním démonům a společenským nenávisníkům. Opovržení a ponížení pro Ježíše teprve začínalo, neboť lidé z jeho rodného města se mu i nadále vysmívali, i když začal svou rabínskou službu.

První Vánoce jsou vším možným, jen ne leskem a slávou; je to příběh plný bolesti, nejistoty a strachu. Nicméně místo toho, abychom jej vnímali jako temný a ponurý příběh o původu, který kontrastuje se zářivými a radostnými událostmi našich moderních Vánoc, vypovídá o ještě větší pravdě – Bůh vstupuje do našeho zmatku s námi.

Ani pro vás tyto Vánoce s největší pravděpodobností nebudou “krásným papírem, krásnými modrými stuhami”. Mnozí z nás i z našeho okolí truchlí nad smrtí svých blízkých, kteří letos odešli, a bodá je připomínka jejich nepřítomnosti na našich svátečních setkáních. Pro některé přinášejí svátky pocitu nedostatečnosti a strach, že nebudou schopni zaplatit účty nebo nakoupit dárky, o které se, jak doufají, chtějí podělit s ostatními.

Pro lidi bez domova, vysídlené, hospitalizované a uvězněné není k dispozici krb, u kterého by se mohli ohřát, ani vánoční stromek, u kterého by mohli posedět. Vánoce jsou v kalendáři, ale neberou ohled na traumata, která s nimi přicházejí.

“Stejně jako v noci prvních Vánoc vstupuje Bůh do těchto neuspořádaných míst spolu s námi.”

Stejně jako v noci prvních Vánoc vstupuje Bůh do těchto neuspořádaných míst s námi. Bůh neodstraňuje všechny bolesti srdce, osamělost a úzkost. Bůh s námi sedí ve špíně a bahně našeho trápení. Bůh s námi kráčí temnotou. Bůh s námi pláče v naší bolesti.

Stejně jako Ježíš přijal tělo a rozbil svůj stan mezi námi, tak se k nám Bůh znovu a znovu vrací uprostřed naší zlomenosti. Radost nepřichází na svět jednou, ale znovu a znovu radost vstupuje do agónie našich životů, když každý den znovu prožíváme Ježíšův příchod.

Přijměte tedy o letošních Vánocích ten zmatek. Před více než dvěma tisíci lety Ježíš vstoupil do nepořádku rozvrácené rodiny nedokonalých lidí, kteří si nebyli jisti budoucností a snažili se pochopit složitost života, a o těchto Vánocích se snaží vstoupit do vašeho nepořádku.

Kéž v nepořádku Vánoc nalezneme dar Emanuela, Boha, který je s námi.

Patrick Wilson

Patrick Wilson

Patrick Wilson

Patrick Wilson působí jako starší kazatel baptistického sboru Salem Avenue v Rolle ve státě Mo. Vystudoval Baylor University, získal dva magisterské tituly na Southwestern Baptist Theological Seminary a titul doktora duchovní služby na Logsdon Seminary.

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)